

Pripomienky k Metodickej príručke sexuálnej výchovy

Presný názov metodického materiálu:

Metodická príručka sexuálnej výchovy na druhom stupni základných škôl

Navrhovateľ (autor): **Spoločnosť pre plánované rodičovstvo, r. 2007**

Zostavili: Lenka Rovňanová, Ivan Lukšík, Ľubica Lukšíková

1. Odborné pripomienky

- je tu uvedených viacero nepравdivých alebo nepresných faktov z oblasti gynekológie, urológie, fyziológie ľudského tela, zdravotvedy a prevencie chorôb, tiež z oblasti metód plánovaného rodičovstva...
 - ⇒ str. 18, bod 21 „Otehotnieť môže dievča za určitých okolností aj počas menštruácie alebo **tesne pred ňou**, či **hneď po nej**.”
 - ➡ **Tesne pred menštruáciou sa otehotnieť nedá!**
 - ⇒ Str. 32, „Krv – ak spermia neoplodní vajíčko, uvoľňujú a rozpadajú sa vrchné časti sliznice maternice a pritom dochádza ku krvácaniu. Táto krv, odlúpená sliznica, **neoplozené vajíčko** a časť pošvového výtoku odchádzajú z pošvy von ako menštruačná krv.”
 - ➡ Neoplozené vajíčko odumiera vo vajíčkovode, rozpadá sa, vstrebe sa, je zlikvidované. **Mŕtve vajíčko nečaká 2 týždne vo vajíčkovode ani v maternici na to, aby mohlo odísť von s menštruačnou krvou!**
 - ⇒ Str. 48, „...pravidelné vyšetrenie semenníkov je dôležitou **prevenciou** ich **rakoviny**.”
 - ➡ **Pravidelné vyšetrenie semenníkov nezabráni vzniku rakoviny!** Rakovina sa môže len včas zachytiť. Pri včasnom zachytení a včasnej liečbe je väčšia pravdepodobnosť úspešnej liečby.
 - ⇒ Str.53, „Užšie pohľady na sexualitu... **Sexualita sa predovšetkým týka sexuálneho styku (orgazmu), reprodukcie a hygieny.**”
 - ➡ **Sexuálny styk a orgazmus sú dva rozdielne pojmy.** Neznamenajú to isté.
 - ⇒ Str. 62, „Antikoncepcia – prostriedky na **zabránenie** neželanému počatiu alebo **uhniezdeniu oplodneného vajíčka v maternici.**”
 - ➡ Antikoncepcia bráni počatiu. Ak už došlo k počatiu a zabránime uhniezdeniu už počatého života, ide o **interrupčný efekt**, nie o antikoncepčný!
- nepravdivé, neúplné alebo skreslené informácie o prirodzených metódach plánovaného rodičovstva
 - ⇒ str. 32, Hlien – „Sledovanie charakteru hlienu je aj **jednou z foriem antikoncepcie (nie je dostatočne spoľahlivá).**”
 - ➡ **Sledovanie hlienu nie je antikoncepcia!** Žena si podľa jeho prítomnosti a charakteru dokáže určiť plodný alebo neplodný deň. Nejde o antikoncepciu, ide o prirodzenú metódu plánovaného rodičovstva (Billingsovu ovulačnú metódu – BOM). Jej **spoľahlivosť** je **99%**.

- ⇒ str. 62, „Prel'ad antikoncepc'nych met'od" (text o prirodzen'ych met'odach)
- „prerušovana s'ulož"
 - **Prerušovana s'ulož nie je prirodzená met'oda!** Je to jeden druh antikoncepcie.
 - „Požiadavkou na spoľahlivé používanie tejto met'ody (rozumej prirodzenej met'ody plodných a neplodných dní) je pravidelný menštruačný cyklus ženy."
 - Pre spoľahlivé používanie prirodzených met'od **nie je potrebný pravidelný menštruačný cyklus**, pretože plodnosť sa určí podľa telesnej teploty, charakteru hlienu, príp. konzistencie krčku maternice. Pravidelný cyklus bol podmienkou pri používaní kalendárnej (Ogino-Knausovej) met'ody, ktorá je a vždy bola veľmi nespoľahlivá. Táto met'oda má už len informatívnu a historickú hodnotu. V súčasnosti používané prirodzené met'ody (BOM a symptotermálna) majú vysokú spoľahlivosť (99%).
 - Str. 73, text o výtoku a hliene
 - Pošvový výtok a hlien krčku maternice sú dve rozdielne tekutiny! Pošvový výtok nemá vplyv na plodnosť, hlien krčku maternice má. Hlien je zásaditý, nemá pH 3,8 – 4,5 ako je to tu napísané.

- nedostatočné informácie o niektorých zdravotných rizikách

⇒ Chýba mi tu informácia o **endometrióze**. Je to ochorenie, ktoré sa vyskytuje u mladých žien a jeho možný vznik sa vysvetľuje tým, že žena máva (mala) pohlavný styk počas menštruácie. Endometrium (výstelka sliznice maternice) sa cez vajčkovody vytlačí do brušnej dutiny a tam prirastie (môže aj na viacerých miestach). Potom tie miesta krvácajú vždy, keď má žena menštruáciu. Navyše je to krvácanie sprevádzané úpornými krčovitými bolesťami brucha. Je to ochorenie subjektívne veľmi nepríjemné a objektívne ťažko liečiteľné. Toto ochorenie môže vzniknúť aj pri iných činnostiach počas menštruácie, keď dochádza k stláčaniu brucha. Napr. pri masáži alebo nevhodných športových aktivitách.

2. Pedagogicko-psychologické pripomienky

- nevhodnosť niektorých hier a aktivít

⇒ „Ovocný šalát", vid' str. 24

Je to hra na odreagovanie, uvoľnenie. V poslednej vete metodických pokynov je napísané, že namiesto ovocia možno použiť termíny z oblasti sexu. Pri takto upravenej hre môže ľahko dôjsť k z vulgarizovaniu sexuality.

⇒ „Zmeny počas dospievania", vid' str. 29

Zvolená forma (do obkreslenej chlapčenskej a dievčenskej postavy dokresľovať telesné zmeny, ktoré sa objavia počas puberty) sa mi nezdá byť vhodná pre žiakov od 10 do 15 rokov. Sú to deti, ktoré sa práve nachádzajú puberte a často majú tendenciu zosmiešňovať pred kolektívom to, čo súvisí so sexualitou. Opäť môže dôjsť k vulgárnym či iným nevhodným prejavom, ktoré môžu u niektorých spolužiakov spôsobiť aj psychické zranenia.

⇒ „Hádaj na čo myslím", str. 48, alternatíva 4 – str. 49

Metodický pokyn v závere odporúča použiť pojmy z oblasti ľudskej sexuality, prevencie sexuálne prenosných chorôb, AIDS, **vulgarizmy**, bežný život atď. Myslím, že **nie je vhodné** na pôde školy v rámci výchovného procesu **učiť žiakov vulgarizmy**. Dnešná mládež je aj tak dosť vulgárna. A pojmy

súvisiace so sexualitou, ktoré poznajú a bežne používajú mladí ľudia a žiaľ aj deti, sú väčšinou vulgárne. Úlohou pedagógov a vychovávateľov je naučiť žiakov slušný slovník a viesť ich k úcte k svojmu telu a pohlaviu i k telu a pohlaviu druhých.

3. Morálne pripomienky

- Predmanželský sexuálny život
- Striedanie sexuálnych partnerov
- Masturbácia
- Antikoncepcia
- Postoj k interrupcii
- Homosexuálne partnerstvá

Vyššie uvedené témy sú v metodической príručke rozpracované z pohľadu kresťanskej morálky neprijateľne.

4. Iné pripomienky

- str. 16, súhlas rodičov: „Vzhľadom na to, že v štátnych školách SR sú učebné osnovy VMR povinné, netreba na ich realizáciu súhlas zákonných zástupcov.“
 - ➡ Osnovy VMR, schválené MŠ SR: „Výchova žiakov k manželstvu a rodičovstvu sa realizuje v úzkej spolupráci školy a rodiny. Riaditeľ školy prostredníctvom triednych učiteľov alebo aj osobne informuje rodičov o realizácii výchovy k manželstvu a rodičovstvu vo výchovno-vzdelávacom procese školy. Oboznámi ich s cieľmi, obsahom a procesom výchovy k manželstvu a rodičovstvu.
- str. 61 dole: „Antikoncepcia je hlavným prostriedkom umožňujúcim zásadne prispievať k zníženiu neželaných umelých ukončení tehotenstiev a zároveň k zachovaniu práva na plánované rodičovstvo.“
 - ➡ Nie je to pravda.
- str. 65 hore, posledná veta odseku: „Preto nie interrupcia, ale spoľahlivá antikoncepcia je správnym spôsobom plánovania rodičovstva.“
 - ➡ Správnym spôsobom sú prirodzené metódy a zodpovedný sexuálny život podľa Božích prikázaní.
- str. 91 – 97, rodové stereotypy
 - str. 94, aktivita Falošné rozdiely: „...zdôrazňovanie rozdielov medzi mužmi a ženami je nebezpečné...“
 - str. 95, tá istá aktivita, text: „Neexistuje nijaká výlučne mužská vlastnosť, ktorú nijaká žena na svete nemá, ani nijaká výlučne ženská vlastnosť, ktorú nemá nijaký muž na svete.“
 - ➡ **Muž a žena sú rozdielni!** Vyplýva to z ich podstaty. Úloha ženy a muža je rozdielna. Sú rozdielni preto, aby sa mohli dopĺňať a aby vytvorili jednotu, celok. Tieto rozdiely musíme poznať a úlohou pedagógov a vychovávateľov je pomáhať žiakom tieto rozdiely objavovať a prijať ich. **Existuje výlučne ženská vlastnosť, ktorú nemá žiaden muž na svete. Je to schopnosť byť matkou.** A s tým súvisia aj prirodzené vlastnosti ženy (a nie len telesné). Podobne je to u muža. **Len muž môže byť otcom** a má na to danosti, ktoré nemá žiadna žena na svete.
- V texte metodической príručky je na rôznych miestach nepravdivo vykreslená katolícka cirkev.

- Cirkev je za vhodnú sexuálnu výchovu na školách.
- Cirkev nepovažuje sexuálny život medzi manželmi za morálne zlý. Naopak, učí, že sexuálny život manželov posväcuje. Je to špecifický spôsob darovania sa. Manželia majú na seba právo, dokonca majú povinnosť telesne spolu žiť.
- Nie je pravda, že kresťanskí manželia majú „dovolené“ spolu intímne žiť len vtedy, keď chcú deti.
- Nie je pravda, že veriaci katolíci nesmú o sexualite otvorene hovoriť.
- Na hodinách náboženstva sa otvorene hovorí o ľudskej sexualite.
- V príručke sa nehovorí nič o duchovnom otcovstve a duchovnom materstve.
- Príručka je príliš zameraná na informácie o antikoncepcii. Ako keby platila rovnica: zodpovedné sexuálne správanie = používanie antikoncepcie
- Príručka síce neodporúča interrupciu, ale v prípade „núdze“ ju schvaľuje. Hľadá kompromis medzi právami ženy a právami (nenarodeného) dieťaťa.

Vzhľadom na mnohé nepresnosti a žiaľ aj klamstvá, ktoré sú napísané v spomínanej metodickej príručke, nie je táto príručka vhodným metodickým materiálom pre žiadneho učiteľa.

(Vzhľadom na to, že cca 80% obyvateľov Slovenska sa hlási ku kresťanstvu, nie je prijateľná pre 80% Slovákov).

Vypracovala: Mgr. MUDr. Mária Šnegoňová,
koordinátorka výchovy k zodpovednému manželstvu a rodičovstvu

Banská Bystrica 1. 10. 2007